

Aluevaalien ennakoänten laskenta

Keskusvaalilautakunta 23.01.2022 § 10
10/00.00.00/2022

Esittelijä: Konsernipalvelujohtaja
Valmistelija: Vs. konsernipalvelujohtaja

Vaalilain 86 § mukaan:

"Vaalikuorissa olevien ennakoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastaminen voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan kello 15 tai erityisestä syystä lautakunnan harkinnan mukaan aikaisemminkin, kuitenkin aikaisintaan kello 12. Mitättömät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput jaotellaan siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat omana ryhmänään. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

Ennakoäänestyksen ja kirjeäänestyksen yhdistetty tulos lasketaan kunnan kultakin äänestysalueelta erikseen, lukuun ottamatta 82 §:ssä tarkoitettuja tapauksia. Ennakoänten ja kirjeänten laskennasta tiedotetaan oikeusministeriön määräämällä tavalla."

Vaalilain 85 § mukaan:

"Äänestyslippu on mitätön, jos:

- 1) vaalikuoreessa on useampi tai muutakin kuin yksi äänestyslippu;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin oikeusministeriön painattamaa äänestyslippua;
- 4) äänestyslippua ei ole leimattu;
- 5) ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa;
- 6) äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä.

Asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Ennakoänten laskentaa koskevat ohjeet löytyvät Oikeusministeriön vuoden 2022 Aluevaalien vaaliohjeesta (Aikataulu ja toimintaohjeet vaaliviikonloppua 21.-23.1.2022 ja tarkastuslaskentaa 24.-25.1.2022 varten. Ohjeiden mukaan tavoitteena on, että ennakoäänestyksen tulos (kunkin ehdokkaan saama äänimäärä, mitättömien äänten määrä ja äänten kokonaismäärä) tulisi tallentaa vaalitietojärjestelmään viimeistään sunnuntaina 23.1.2022 klo 20 mennessä (mieluiten klo 19.30 mennessä). Lisäksi oikeusministeriön ohjeissa todetaan, että keskusvaalilautakunnan tulee ehdottomasti huolehtia siitä, että kaikki mahdollisuudet tarkastuksen tietojen välittymiseen tarkastustilan ulkopuolelle ennen kello 20 tehokkaasti estetään.

Keskusvaalilautakunnan kokoukseen, jossa ennakoäänetykset lasketaan, on pyydetty mukaan avustavaa toimistohenkilöstöä. Tällä pyritään varmistamaan, että ennakoäänestyksen tulos olisi valmiina klo 20 mennessä.

- Ehdotus: Konsernipalvelujohtaja
Keskusvaalilautakunta tarkastaa ja laskee ennakkoäännet vaalilain ja sen perusteella annetun ohjeistuksen mukaisesti:
- avaa äänestysalueittain lajitellut vaalikuoret, joita oli säilytetty lukitussa kassakaapissa.
 - tarkastaa ne vaalilain 85 §:n mukaisesti ja ryhmittelee äänestysliput äänestysalueittain ehdokasnumeroiden mukaan sekä mitättömiin äänestyslippuihin.
 - laskee ja sai ennakkoäännten tuloksen.
 - Keskusvaalilautakunta merkitsee tuloslaskentajärjestelmään hyväksytyjen ja mitättömien äänestyslippujen lukumäärät.
- Käsittely: Keskusvaalilautakunnan sihteeri nouti lukittuun kaappiin tallennetut ennakkoäännet. Kokoukseen avustajiksi pyydettyt ennakoanestyksen toimitsijat avasivat äänestyskuoret yhdessä lautakunnan jäsenten kanssa.
- Lautakunta ryhmitteli annetut äännet äänestysalueittain ja merkitsi äännet Laskentalomake 1, Ennakkoon äänestäneiden lukumäärä –lomakkeeseen. Annetut äännet niputettiin ja siirrettiin järjestelmään. Lasketut äänestysliput suljettiin laskentalomakkeen kanssa kuoreen ja vietiin kassakaappiin.
- Ääntenlaskennan aikana avustajat lajittelivat lähetekirjeitä vaaliohjeen mukaisesti aakkosten mukaiseen järjestykseen toisessa tilassa.
- Päätös: Keskusvaalilautakunta tarkasti ja laskee ennakkoäännet vaalilain ja sen perusteella annetun ohjeistuksen mukaisesti:
- avasi äänestysalueittain lajitellut vaalikuoret, joita oli säilytetty lukitussa kassakaapissa.
 - tarkasti ne vaalilain 85 §:n mukaisesti ja ryhmitteli äänestysliput äänestysalueittain ehdokasnumeroiden mukaan sekä mitättömiin äänestyslippuihin.
 - laskee ja sai ennakkoäännten tuloksen.
 - Keskusvaalilautakunta merkitsi tuloslaskentajärjestelmään hyväksytyjen ja mitättömien äänestyslippujen lukumäärät.
- Täytäntöönpano: